

Τιμῶνται Λεπτῶν 10

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Τιμῶνται Λεπτῶν 10

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β'

Ἐν Ἀθήναις, (ΚΥΡΙΑΚΗ) 23 Ἰανουαρίου 1894.

ΕΤΟΣ Β' — ΑΡΙΘ. 7

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ
ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ

Ἐν Ἀθήναις φρ. 8.—
Γαίς ἐπαρχίαις..... * 8.50
Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ..... φρ. χρ. 15.—
Ἐν Ῥωσίᾳ..... ρούβλ. 6.—

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Α' Τ. ΔΑ, διήγημα Felice Venosta. — Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΚΡΟΙΣΟΣ,
μυθιστορία Καρόλου Μερουβέλ, (τέλος).

ΓΡΑΦΕΙΟΝ

ΟΔΟΣ ΠΡΟΑΓΓΕΛΙΟΥ ΑΡΙΘ. 10

Αἱ συνδρομαὶ ἀποστέλλονται ἀπ' εὐθείας «Πρὸς
τὴν Διεύθυνσιν τῶν ΕΚΔΕΚΤΩΝ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ-
ΤΩΝ, εἰς Ἀθήνας», διὰ ταχυδρομικῶν ἐπιταγῶν,
γραμματοσήμεων, χαρτονομισμάτων, τοκομεριδίων,
συναλλαγμάτων κτλ. κτλ.

Α Ἰ Δ Α

Διήγημα FELICE VENOSTA

[Συνέχεια]

Ζ'

Ἡ Ἀμνερὶς ἐπεθύμει νὰ μείνῃ μόνη εἰς αὐτὸ ἐκεῖνο τὸ δωμάτιον, ἐνθα διεπράχθη ἡ κράτησις τοῦ Ραδαμῆς καὶ τῶν δύο αἰθιόπων. Ἔστη ἐπὶ μακρὸν ἐν ἡστάσει τὴν εἶδομεν πνιγυροὶ στόνοι ἐξήρχοντο ἐνίοτε τοῦ στήθους τῆς καὶ ψυχρὰ καὶ ἄφθονα δάκρυα κατέβρεχον τὰς χεῖράς τῆς δι' ὧν ἔκρυπτε τὸ πρόσωπόν τῆς. Ἡ ζηλοτυπία ἰδίως ἐν τῇ γυναικείᾳ καρδίᾳ ἀποκαθίσταται ἄσκητος, ἀλόγιστος, ἐνεργεῖ μετὰ σπουδῆς καὶ ἐκτελεεῖ πᾶν ὅ, τι, ὅχι μόνον δὲν θέλει, ἀλλ' οὐδὲ κἂν ἐσκέφθῃ. Παρελθούσης τῆς πρώτης ἐκχύσεως τῆς ὀργῆς, ὁ ζηλότυπος αἰσχύνεται σχεδὸν διὰ τὰ πεπραγμένα καὶ δὲν ἐπιθυμεῖ τὰ ἀποτελέσματα τῆς ὀργῆς καὶ τῆς ἐκδικήσεώς του νὰ μετατραποῦν εἰς μῖσος διὰ τὸ πρόσωπον, ὅπερ αἰσθάνεται ὅτι ἀγαπᾷ πάντοτε, πολὺ δὲ μᾶλλον τότε. Ὁδηγηθεῖσα ὑπὸ τοῦ Ράμφιος νὰ ὠτακουσίσῃ παρὰ τῇ θύρᾳ τοῦ δωματίου, ἐν ἡ εὐρίσκετο ἡ Αἰδᾶ μετὰ τοῦ ἐραστοῦ καὶ τοῦ πατρός τῆς, τυφλὴ ὑπὸ ὀργῆς, ἀκούσασα τίνι τρόπῳ παρηγκωνίσθη ἀπέναντι τῆς αἰθιοπίδος, ἐγένετο ἀχαλίνωτος καὶ ἐπεθύμει νὰ ἴδῃ τότε πρὸ τῶν ποδῶν τῆς θνήσκοντας ὅχι μόνον τὴν ἀντερᾶστριάν τῆς, ἀλλὰ καὶ αὐτὸν τὸν νέον, πρὸς ὃν ἐνεπιστεύθη δυστυχῶς τὸν ἔρωτά τῆς. Ἀλλ' οἱ λόγοι, οὓς τῇ ἀπηύθυνεν ὁ Ραδαμῆς ἐπλήγωσαν, ὡς προεβλήθη, τὴν καρδίαν τῆς· κατεπράυναν τὴν ὀργὴν τῆς, τὴν ἐσωφρόνησαν· καὶ ὅτε ὁ νέος ἀπεμακρύνθη, ὅτε εὐρίθη μόνη, ἡ σκέψις

ἀνέλαθε τὴν τροχίαν τῆς καὶ κατενόησε πόσον ἀπερίσκεπτος προσεφέρθη.

Ἐπεθύμει, βεβαίως, νὰ σώσῃ τὸν Ραδαμῆς, νὰ τὸν ἐλευθερώσῃ δὲν ἐσκέπτετο ὅμως οὕτω καὶ περὶ τῆς Αἰδᾶς. Ἡ γυνὴ δυσκόλως ἢ οὐδέποτε συγχωρεῖ ἄλλην γυναῖκα σφετερισθεῖσαν τὸν ἔρωτά τῆς. Δὲν ἐπεθύμει, εἶναι πέραν τοῦ πιθανοῦ, πλέον τὸν θάνατόν τῆς, ἀλλὰ μάλιστα θὰ ἐνήργει τὴν ἀπελευθερώσιν τῆς, ὑπὸ τὸν ὅρον νὰ μὴ γίνῃ οὐδέποτε κτῆμα τοῦ Ραδαμῆς, ἀλλὰ νὰ ζῇ μακρὰν αὐτοῦ.

Ἐδαπάνησεν ἀρκετὴν ὥραν ἐν τῇ μεταξὺ ἔρωτος καὶ ζηλοτυπίας πάλῃ. Ἡ νύξ εἶχεν ἤδη προχωρήσει, δὲν θὰ κατεκλίνετο δὲ ἴαν μὴ αἱ θεραπαινίδες αὐτῆς ἀνησυχούσαι, ἤρχοντο πρὸς ἀναζήτησίν τῆς καὶ τὴν παρακαλέσσαι πρὸς τοῦτο. Μάτην ἐν τῷ ὕπνῳ ἐζήτησε τὴν ἀνάπαυσιν, λυπηρὰ δ' οὖν ἀδιαλείπτως τὴν ἀφύπνιζον· τῇ ἐφαίνετο ὅτι μεταξὺ τῶν σκιῶν βλέπει τὴν εἰκόνα τοῦ Ραδαμῆς καὶ τῆς Αἰδᾶς. Ἐκρυπτε τὸ πρόσωπον εἰς τὰ προσκεφάλαια τῆς κλίνης, ἐν ἀποφύγῃ τὴν θέαν των, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖ, καὶ μὲ κεκλεισμένους ὀφθαλμούς τῇ ἐφαίνετο ὅτι διακρίνει αὐτὰς μὲ ὕψωμένους βραχίονας, οἷον εἰς σφενδονίζουσας κατ' αὐτῆς ἀράς. Μόλις περὶ τὸ λυκαυγὲς ἡ Φαραωνὶς μετὰ πολυώδυνον καὶ ἀγωνιώδη νύκτα ἠδυνήθη ν' ἀναπαυθῇ ὀλίγον. Ἠγέρθη· εἰς τὸ πρόσωπον αὐτῆς ἐπεχύθη νεκρικὴ ἱλαρότης· μάτην αἱ θεραπαινίδες τῆς δι' ἁσμάτων καὶ χερῶν προσεπάθουν νὰ τὴν διασκεδάσωσιν, αὐτὴ μάλιστα τὰς ἀπέπεμψε, διότι ἐζήτηε εἰσεῖν νὰ μείνῃ μόνη. Ἡ Ἀμνερὶς, ἀφοῦ ἔμεινεν ἐπ' ὀλίγον σιωπηλὴ, ὥσπερ βεβηθισμένη εἰς τὸ χάος, σκέψεων, ἀκολούθως, ἔλεγε καθ' ἑαυτήν :

— Ὁ Ραδαμῆς, τὸ ἀγλάισμα τῆς αὐλῆς τοῦ πατρός μου, πρὸς τὸν ὅποιον προσεφέρθη ἡ χεὶρ μου, εὐρίσκεται ἤδη κεκλει-

σμένος εἰς σκοτεινὴν φυλακὴν, ἀναμένων τὴν ὑπὸ τοῦ ὑπερτάτου Δικαστηρίου τῶν Τριάκοντα ἐπιβαλλομένην ποινὴν τῶν προδοτῶν. Ὅποια μεταβολὴ ἐν βραχεὶ διαστήματι ὀλίγων ἡμερῶν!... Ὁ Ραδαμῆς προδότης;... Αὐτός, ὅστις ἐπολέμησεν ὅσον οὐδεὶς ἄλλος ὑπὲρ τῆς ὁδοῦ τῆς πατρίδος, ὅστις ἐξέθετο τὴν ζωὴν τοσάκις ὑπὲρ αὐτῆς;... καὶ ὅμως ἀπεπειράτο νὰ δραπετεύσῃ μὲ τὸν ἐχθρὸν βασιλέα καὶ τὴν Αἰδᾶ... ἤκουσα ἐγὼ αὐτὴ ὅταν τῆς ἀπεκάλυπτεν, ὅτι οἱ προμαχῶνες τῆς Ναπάτης μέχρις αὔριον θὰ ἐλευθερωθῶσιν ἀπὸ τοὺς στρατιώτας μας!... Ναί, εἶναι προδότης!... μὲ περιεφρόνησεν!... Ἀς ἀποθάνῃ!... ἀλλὰ τί λέγω; ὦ Θεοί!... τὸν ἀγαπῶ... τὸν ἀγαπῶ πάντοτε!... Τὸ βλέπω, ὁ ἔρως οὗτος εἶναι ἀπελπίς, ἄφρων, μοὶ φθείρει τὴν ζωὴν καὶ ὅμως δὲν ἔχω ἀρκούσας δυνάμεις νὰ τὸν ἀπομακρύνω! Δὲν δύναμαι, ὅχι!... Ἄν μὲ ἡγάπα, ἂν παροῦσε πρὸς ἐμὲ τὴν καρδίαν του... θὰ τὸν ἐσώζων... Ὁ πατήρ μου θὰ μὲ ἐχάριζε τὴν ἐλευθερίαν του! ἄλλ' εἶναι ἀδύνατον! Ἀγαπᾷ ἐμμανῶς τὴν Αἰδᾶ!... Ἀς δοκιμάσω τοῦλάχιστον... εἶμαι ἐν καιρῷ... τὸ δικαστήριον δὲν θὰ συνεδριάσῃ εἰμὴ μετὰ τὰς ἐορτάς τοῦ Βουβάστου, ἃς δοκιμάσω λοιπόν. Θάρρος, δυστυχῆς Ἀμνερὶς!

Κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν ἐτελεῖτο ἐορτὴ, πρὸς τιμὴν τῆς Ἀρτέμιδος. Αἱ ἐπὶ τοῦ προκειμένου τελούμεναι πανηγύρεις ἦσαν αἱ παραδοξότεραι. Οἱ εὐσεβεῖς, καὶ ἦσαν πλείστοι,¹ συνεσσωρεύοντο διὰ θαλάσσης εἰς τὴν Βουβάστην, ἐν ἡ εὐρίσκετο ὁ μέγας τῆς Ἀρτέμιδος ναός.² καὶ ἐν ὅσῳ διήρκει ὁ πλοῦς γυναῖκες τινὲς ἔκρουον εἰδός τι κυμβάλων

1. Πέραν τῶν 700,000 λέγει ὁ Ἡρόδοτος, ἦσαν οἱ προσερχόμενοι εἰς τὴν Βουβάστην.

2. Ὁ ναὸς οὗτος ἦτο περίφημος διὰ τὴν ἐν αὐτῷ μεγαλοπρέπειαν.

συνοδοευόμενων υπό κεράτων, ἄλλαι δὲ ἦδον καὶ ἐχειροκρότουν. Ὅτε προσήγγιζον εἰς χωρίον τι ἐπλησίαζον τὴν λέμβον, μέρος τῶν ἐκεῖ εὐρισκομένων γυναικῶν ἐξηκολούθουν τὴν μουσικὴν καὶ τὰ ἄσματα καὶ ἄλλαι διὰ φαύλων καὶ ἀσέμων λέξεων ἐχλεύαζον τοὺς διαβάτας καὶ ὕψουν τὰ φορέματά των¹. Ἡ αὐτὴ ὑποδοχὴ τοῖς ἐγίνετο παρ' ἁπασι τοῖς μέχρι Βουδάστης χωρίοις, ἐνοῖς ἐθύοντο ἱκανὸς ἀριθμὸς θυμάτων πρὸς τιμὴν τῆς Ἀρτέμιδος καὶ κατηναλίσκετο ἀρκετὴ ποσότης ζύου² καὶ οἴνου.

Τὸ πλῆθος ἐξετέλει τόσῳ ἀναιδῇ ἀτοπήματι, ὥστε οἱ ἱστορικοὶ οὐδέποτε ἐπεχείρισαν νὰ περιγράψωσιν αὐτὰ καθ' ὅλας αὐτῶν τὰς λεπτομερεῖς ἀφηγήσεις.³

Ἐπειδὴ ἐπραγματεύθημεν περὶ τῆς πανηγύρεως τῆς Ἀρτέμιδος, πεπεισμέθα ὅτι δὲν θέλουσι δυσαρεσθηθεῖ οἱ ἡμέτεροι ἀναγνώσται ἂν σκιαγραφῇσωμεν καὶ τὰς ἄλλας κυριωτέρας αἰγυπτιακὰς ἐορτὰς περιοριζόμενοι εἰς τὸ ἱστορικὸν μόνον μέρος· εἰς τὴν πανηγύριν πρὸς τιμὴν τοῦ Ἰσιδος ἐν Βουσιρίδι ἄνδρες καὶ γυναῖκες ἀναμῖξ ἐτύπτοντο μετὰ τῶν καὶ ἀκολουθῶν ἐπορεύοντο ὁλοφυρόμενοι εἰς τὸ θυσιαστήριον. Εἰς τὴν πρὸς τιμὴν τῆς Ἀθηνᾶς ἐν Σαῖς ἐγείνετο ἐν ὁρισμένη νυκτὶ ζωηροτάτη φωταψία, ἐνεκα τῆς ὁποίας ἡ ἐξαιρετικὴ αὕτη ἡμέρα τῆς Ἀθηνᾶς ἐλέγετο καὶ ἡμέρα τῶν καιομένων λαμπάδων. Εἰς τὴν πρὸς τιμὴν τοῦ Ἡλίου ἐν Ἡλιουπόλει καὶ τῆς Λητοῦς ἐν Βούτῳ ἤρουντο μόνον εἰς τὴν θυσίαν πολλῶν θυμάτων, εἰς δὲ τὴν πρὸς τιμὴν τῆς Μάρθης ἐν Παορέμῃ, ἐκτὸς τῶν αὐτῶν πομπῶν, θυσιῶν, ἀταξιῶν καὶ ἀναιδιῶν τῶν ἄλλων πανηγύρεων ἐλάμβανε χώραν καὶ ἄλλο εἶδος λατρείας ἀνήκουσα εἰς τὸν θεὸν τοῦ πολέμου. Τὴν προτεραίαν τῆς ἐορτῆς ἀφῆρετο ὁ θεὸς ἐκ τοῦ ἐπιχρύσου ναυίδιου ἐν ᾧ εὐρίσκετο καὶ ἐτίθετο ὑπὸ τῶν ἱερέων εἰς ἄλλο ἐκτὸς τοῦ ναοῦ. Τὴν ἐπαύριον ἐπὶ παρουσίᾳ χιλίων καὶ ἐπέκεινα ἐνόπλων ἐλθόντων εἰς Ραμπρέμι διὰ νὰ προσευχηθῶσιν οἱ αὐτοὶ ἱερεῖς ἔθετον τὸ ἄγαλμα ἐπὶ μικρᾶς τετρατρόχου ἀμάξης καὶ μετεκόμεζον εἰς τὸν ναόν, ἐκεῖνοι, οἵτινες εὐρίσκοντο εἰς τὸ προπύλαιον διεφιλονεῖκον αὐτοῖς τὴν εἴσοδον, ἀλλ' οἱ ἀκολουθοῦντες τὴν ἀμαξάν ἦσαν διατεθειμένοι ὥπως ἐκπληρώσωσιν ἃς ἔδωσαν ὑποσχέσεις εἰς τὸν φιλοπόλεμον ἐκεῖνον θεόν, ἐμάχοντο ὑπὲρ αὐτοῦ ραβδίζοντες τοὺς φύλακας τῆς εἰσόδου, οὕτως ὥστε ἐν μέσῳ καταπληκτικοῦ κατακλυσμοῦ ραβδισμῶν εἰσῆρχετο ὁ Μάρθης νικητὴς ἐν τῷ ναῷ ἐτίθετο εἰς τὴν πρῶτην αὐτοῦ θυσίαν.

Ἡδὴ κλείομεν τὴν παρέκδοσιν καὶ ἐξακολουθοῦμεν τὴν διήγησίν μας.

* *

Ὁ Ραδαμές ἐκάθητο κατηφὴς ἐπὶ τινος λίθου εἰς τὴν μεγαλειτέραν τῶν Θηβῶν φυλακὴν. Εἶχεν ὥχρον τὸ πρόσωπον καὶ ἦν λίαν συγκεκινημένος. Δὲν ἐφοβεῖτο τὸν θάνατον τὸν ἐκ τοῦ δικαστηρίου τῶν Τριάκοντα περιμενόμενον. Οὐδέποτε τὸν ἐφοβήθη,

πολύ μᾶλλον ἤδη, ὅτε οὐδὲν σημείον ἀνάνδριας θὰ εἰδείκνυε. Τὸ μεγαλειότερον τῶν μαρτυριῶν τοῦ ἥτο, ὅτι δὲν ἐγνώριζε τὴν τύχην τῆς Αἰδᾶς καὶ τοῦ πατρὸς τῆς. Αἱ ὀλίγαι τῆς εὐδαιμονίας τοῦ ἡμέραι παρίσταντο πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν του ὥσεί ἐπιβάσανος ἀνάμνησις, ἥτις διὰ τερπνῶν τοῦ παρελθόντος εἰκόνων τῷ ἐπηύξανε τὴν παροῦσαν δυστυχίαν.

Διὰ τὸν τρέφοντα ἐν τῇ ψυχῇ ἀγὼν ἔρωτα, ἡ φυλακὴ εἶναι ἡ σκληροτέρα τῶν βασάνων. Συγκεκινημένος ἐκ τῆς ἀνάγκης ἀπαρβαδιάστου ἐνεργείας καὶ ἠναγκασμένος εἰς ἐντάφιον σιγὴν, θέλει, ἀλλὰ δὲν δύναται, σκέπτεται, ἀλλὰ δὲν ἐνεργεῖ καὶ εἶναι ἀνωφελὲς τὸ θέλειν, ἐπιθυμεῖν καὶ ἐλπίζειν· αἱ θελήσεις, αἱ ἐπιθυμίαι καὶ αἱ ἐλπίδες του ἐξαρτῶνται ἐξ ἄλλων.

Ὁ Ραδαμές διέκοψε τὰς σκέψεις του, διότι ἤκουσε κρότον ἐπὶ τῆς θύρας, ἧς οἱ ἡλοὶ εἶχον ἀφαιρεθῇ⁴. Ἐντὸς ὀλίγου εἰσῆρχετο ἡ Ἀμνερὶς, ἀκολουθουμένη ὑπὸ φυλάκων, οὓς διέταξε νὰ μείνωσιν ἐκτὸς.

Ὁ Αἰγύπτιος εἰς τὴν ἐμφάνισιν τῆς Φαραωνίδος δυσηρεστήθη. Ἡ παρουσία τῆς γυναικὸς ἐκείνης τῷ καθίστα μᾶλλον ζωηρὰν τὴν ἰδίαν αὐτοῦ δυστυχίαν.

Ἡ Ἀμνερὶς ἔμεινεν ἐπὶ τινὰς στιγμὰς ἐν ἀμυχανίᾳ, εἴτα ἐνθαρρυνθεῖσα :

—Ραδαμές, τῷ εἶπε, δύναμαι νὰ σὲ σώσω καὶ ἔρχομαι ἐνώπιόν σου ἄγγελος ζωῆς καὶ συγγνώμης. Μίαν μόνην λέξιν νὰ εἴπητε πρὸς ὑπεράσπισίν σου ἐκ τῆς τρομερᾶς κατηγορίας, ἥτις βαρύνει τὴν κεφαλὴν σου καὶ ἡ χάρις δι' ἐμοῦ θὰ σοῦ ἀποδοθῇ.

—Οἱ Τριάκοντα ποτὲ δὲν θὰ τὴν ἀκούσωσι προφερομένην ἐκ τοῦ στόματός μου. Δὲν κηρύσσομαι ἔνοχος οὔτε ἐνώπιον τῶν θεῶν, οὔτε ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων. Τὸ ἀπερίσκεπτον χεῖλός μου προέφερεν, εἶναι ἀληθές, τὸ τρομερὸν μυστικόν, ἀλλ' ἄγνός ἐμεινε πάντοτε ὁ νοῦς καὶ ἡ τιμὴ μου.

—Ἀθώωθητε καὶ σώσατε ἐαυτὸν, Ραδαμές· σὰς παρακαλῶ, πρᾶξάτε το, ἂν οὐχὶ δι' ἄλλο, τοῦλάχιστον διὰ τὴν φιλίαν, τὴν ὁποίαν ἔχετε πρὸς τὸν πατέρα μου... πρὸς ἐμέ !...

—Δὲν θὰ φανῶ ποτὲ ἄνανδρος.

—Θ' ἀποθάνητε.

—Δὲν με ἐνδιαφέρει. Τὴν ζωὴν ἀπὸ τοῦδε μισῶ... Δι' ἐμέ ἀπέξηράνθη ἡ πηγὴ τῆς χαρᾶς· ἀπὲρρα ἐκ τῆς καρδίας μου πᾶσα ἐλπίς καὶ δὲν μοὶ μένει παρὰ ὁ θάνατος, τὸν ὁποῖον ἐπιθυμῶ.

—Ὁ θάνατος ! Ραδαμές, μὴ προφέρετε τοιαύτην λέξιν. Θὰ ζήσητε καὶ θὰ ζήσητε μετὰ τὸν ἔρωτα τοῦ πατρὸς μου καὶ ἐμοῦ... Ἐδοκίμασα ἤδη πόσον τρομεραὶ εἶναι αἱ ἀγωνίαι τοῦ θανάτου... Καὶ πολλὰς ὑπέστην !... Δι' ὑμᾶς, Ραδαμές, ἠγρύπνησα ὁλοκλήρους νύκτας κλαίονσα· πατρίδα, θρόνον, ζωὴν, τὸ πᾶν θὰ ἔδιδον ἀντὶ ἐνὸς βλέμματός σου, ἀντὶ ἐνὸς ἐρωτικοῦ στεναγμοῦ.

—Καὶ ἐγὼ διὰ τὴν Αἰδᾶν ἐπρόδωσα καὶ πατρίδα καὶ τιμὴν !...

—Δι' ἐκείνην ! δὲν δύνασθε ν' ἀγαπή-

1. Οἱ ἀρχαῖοι Αἰγύπτιοι ἔκλειον τὰς θύρας δι' ἧλων τόσῳ περιπλόκων, ὥστε ἐκεῖνος μόνον, ὅστις ἐγνώριζε τὸ ἀπόκρυφον, ἠδύνατο νὰ τοὺς ἀφαιρέσῃ.

στητε τὴν γυναῖκα ἐκείνην ! Ἐγὼ ἔχω τὸ δικαίωμα, ἥτις πρώτη σὰς ἐγνώρισα· καὶ ὡς σύ, εἶμαι αἰγυπτία... Ἀγνοεῖτε πόσον ἡ καρδία μου σὰς ἀγαπᾷ, πόσον εἶναι τεθλιμμένη ;

—Θέλεις νὰ ζήσω, ἀφοῦ ἡ ἀτιμία με περιμένει ; Μὲ κατέστησας δυστυχῇ, μοὶ ἀφῆρεσας τὴν Αἰδᾶν, τὸ πᾶν... ἴσως θὰ τὴν ἐφόνευσας καὶ τώρα μοὶ προσφέρεις ζωὴν καὶ ἔρωτα !... Ὅχι, ἄφες με, Ἀμνερὶς· μὴ μοὶ ἀποκαθιστᾷς μᾶλλον πικρὰς τὰς τελευταίας τοῦ βίου μου στιγμὰς.

—Ἡ Αἰδᾶ ζῇ, ὡς καὶ ὁ πατὴρ τῆς. Μία λέξις σου καὶ θὰ σωθῇς καὶ σύ καὶ ἐκείνη.

—Ποῖαν λέξιν μοὶ ζητεῖς ;

—Ὅτι ποτὲ δὲν θὰ ζητήσης νὰ ἴδῃς τὴν γυναῖκα ἐκείνην καὶ ὅτι θὰ τὴν ἀποφεύγῃς διὰ παντός.

—Δὲν δύναμαι, οὔτε ὀφείλω νὰ σοὶ δώσω τοιαύτην ὑπόσχεσιν.

—Παραίτησον αὐτήν, Ραδαμές... βλέπεις, σὲ παρακαλῶ μετὰ τὰ δάκρυα εἰς τοὺς ὀφθαλμούς· ἐὰν τὸ θέλῃς ἰδοῦ με πρὸ τῶν ποδῶν σου, παρακαλοῦσα ὡς ταπεινὴ αἰχμάλωτος. Πολὺ ὑποφέρω !... τὸ πρόσωπόν μου σοὶ δεικνύει πόσον ἡ ψυχὴ μου ἐτρώθη ὑπὸ σφοδρᾶς ἀλγηδόνος. Σὲ παρακαλῶ ! παραίτησον, Ραδαμές, αὐτήν.

Καὶ ἡ Ἀμνερὶς ταῦτα λέγουσα, εἶχε τὴν φωνὴν συγκεκινημένην καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ κρατήσῃ τὰ δάκρυα.

Παρατεταμένη σιγὴ ἐπεκράτησεν ἐν τῇ εἰρκτῇ. Ὁ Ραδαμές ἠσθάνθη οἶκτον διὰ τὴν Ἀμνερίδα, ἧς τὸ πρόσωπον ὠχρότης θανάτου περιέβαλλε καὶ τὰ δάκρυα τῇ ἐπηύξανον τὴν λύπην. Ἐπεχείρει νὰ τῇ εἴπῃ παραμυθητικὰς λέξεις, ἀλλ' ἡ εἰκὼν τῆς Αἰδᾶς, πάντοτε παρούσα ἐν τῇ μνήμῃ του, τῷ ὑπενθύμιζεν ὅτι καὶ τὸ παραμικρὸν ἀβρότητας αἶσθημα πρὸς τὴν ἀντεράστριάν τῆς πολὺ θὰ τὴν ἔκαμε νὰ ὑποφέρῃ θὰ ἦτο ἱεροσυλία.

—Μίαν ἔτι φοράν, Ραδαμές, εἶπεν ἡ Ἀμνερὶς διακόπτουσα τὴν σιωπὴν, παραίτησον τὴν αἰτιόπιδά καὶ θὰ σωθῇ μετὰ τὸν πατέρα τῆς.

—Μάταιαι αἱ παρακλήσεις σου. Δὲν θὰ καταπατήσω ποτὲ τὸν ἱερὸν λόγον, τὸν ὁποῖον πρὸς αὐτὴν ὤμωσα. Ἡ Αἰδᾶ μετὰ θάρρους θ' ἀντιμετωπίσῃ πᾶν μαρτύριον.

—Δαιμόν θέλεις ν' ἀποθάνῃς, Ραδαμές ;

—Ναί, καὶ ν' ἀποθάνω δι' αὐτήν !

—Δὲν φοβεῖσαι οὐδὲ τὴν δικαιοσύνην τῶν θεῶν ;

—Ἡ πλάστιγξ αὐτῶν δὲν θὰ δυνήθῃ νὰ καταδικάσῃ ἀγὼν ἔρωτα διὰ θυσίας καὶ μαρτυρίου ἐξαγιασθέντα !

Ἡ Ἀμνερὶς τρωθεῖσα ἐκ τῆς σταθερᾶς ταύτης ἀποφάσεως ἠσθάνετο ἐν τῇ καρδίᾳ τὴν ζηλοτυπίαν, καὶ :

—Δυστυχῇ ! ἀνέκραξε, τώρα οὐδεὶς δύναται νὰ σὲ σώσῃ ἐκ τῆς ὀλεθρίας τύχης ἥτις σὲ περιμένει !... Ὁ θάνατός σου θὰ εἶναι τρομερός. Ἡθέλησας νὰ μετατρέψῃς εἰς ὀργὴν αἶσθημα ἀκατάβλητον ἀφιερωμένον εἰς σέ... ἀλλὰ θὰ δοκιμάσῃς πόσον τὸ αἶσθημα βαρύνει τὸ στῆθος τῆς γυναικός ! Ὁ θεός, μάρτυς τῶν δακρυῶν μου,

1. Ὅρα Ἡρόδοτον.

2. Λέγεται ὅτι οἱ Αἰγύπτιοι πρῶτοι μετεχειρίσθησαν τὸν ζύον.

3. Ἡρόδοτος καὶ Διόδωρος.

καὶ τῶν στεναγμῶν μου, θὰ μὲ ἐκδικήσῃ !

— Δὲν φοβοῦμαι πλέον τὴν ἀνθρώπινον ὀργήν· ὅσον ἀφορᾷ τοὺς θεοὺς, θὰ ἦναι εὐνοϊκοὶ πρὸς ἡμᾶς, καὶ αὐτὸς ὁ θάνατος εἶναι δι' ἐμὲ ὑπέρτατον ἀγαθόν, διότι ἐπὶ πρῶτον νὰ τὸν λάβω διὰ τὴν 'Αἰδᾶν· πόσον γλυκὺ θὰ ἦναι ὅταν τὴν ὑστάτην ἐκφέρων πνοὴν θὰ ψιθυρίσωσι τὰ χεῖλη μου τὸ ὄνομα ἐκείνης.

Καὶ ταῦτα λέγων ἀνεκάθησεν· ἔχαμήλωσε τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ δὲν προέφερε πλέον λέξιν. Ἡ 'Αμνερὶς ἐπεχείρει νὰ τὸν ἐπαναφέρῃ εἰς ἑαυτὸν ὅτε μὲν δι' ἐρωτικῶν φράσεων, ὅτε δὲ δι' ἀπειλῶν, ἀλλ' εἰς μάτην ! ὤφειλε ν' ἀναχωρήσῃ τῆς εἰρκτῆς με καρδίαν σπαρασσομένην ὑπὸ τῶν τρομεροτέρων βασάνων.

Σ'

Αἱ πανηγύρεις τοῦ Βουβάστου εἶχον τελειώσει· καὶ τὸ δικαστήριον τῶν Τριάκοντα δὲν ἐβράδυνε νὰ συναθροισθῇ. Συνέκειτο ἐκ τῶν τριῶν ἐνδοξοτέρων ἱερέων ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ Ράμφιος.

Ὁ Ραδαμές περιστοιχούμενος ὑπὸ στρατιωτῶν ὠδηγήθη ἐνώπιον τῶν δικαστῶν. Ἐβάδιζε μεγαλοπρεπῶς καὶ ἄνευ ἀλαζονίας, ἴδιον τῶν μεγάλων ψυχῶν, ἀλλὰ μὲ βῆμα σταθερὸν καὶ μὲ ἀνυψωμένην ὀφρύν.

Οἱ ἱερεῖς, ἐπικαλεσάμενοι τὴν ἐξ ὕψους ἀντίληψιν ἵνα ἡ δικαιοσύνη φωτίσῃ τὸ πνεῦμά των καὶ ὁ νόμος ἐφαρμοσθῇ ἐν πληρῇ δικαιοσύνῃ, ἐκάθησαν εἰς τὰ ἐδωλῖά των. Ὁ Ράμφιος τότε προσήλωσε τὸ βλέμμα ἐπὶ τοῦ πρὸ αὐτοῦ ὑποδίκου καὶ

— Ραδαμές, τῷ εἶπε μὲ ὕψος ἐπιτακτικόν, γνωρίζεις πόσον τρομερὰ εἶναι ἡ ἀποδομένη σοι πράξις... Ἀπεκάλυψας εἰς τὸν ξένον τὰ μυστήρια τῆς πατρίδος καὶ ἐζήτησας νὰ φύγῃς ἀπὸ τοὺς ἀδελφούς σου... Δύνασαι νὰ ὑπερασπίσῃς... Ἡμεῖς δικασταὶ εὐθύνικοι καὶ εὐμενεῖς, ὑπερασπίσθητι ἑαυτὸν μὲ λέξεις αἵτινες δύνανται νὰ ἐξαλείψωσι τὴν κατηγορίαν τῆς ἐσχάτης προδοσίας.

— Ράμφιος, οὐδεμία φωνὴ ὑπερασπίσεως θὰ ἐξέλθῃ ἐκ τοῦ στόματός μου, καθότι δὲν εἶμαι ἔνοχος.

— Ἀλλὰ δὲν ἀπεκάλυψας εἰς τὸν αἰθίοπα βασιλεῖα ὅτι τὰ πεδία τῆς Ναπάτης θὰ καταληφθῶσιν ἐκ τῶν ἡμετέρων μέχρις αὔριον ;... Ἡ ἀποκάλυψις αὕτη θὰ ἐπέφερε βλάβην εἰς τὴν πατρίδα.

— Ἐὰν ἡ λέξις ἦτο ἀσύνετος, ἡ καρδία μου δὲν ἔλειψε οὐδὲ στιγμὴν νὰ τρέφῃ τὰ καθήκοντα ἐκεῖνα ἅτινα ὀφείλω ὡς πᾶς πολίτης εἰς τὴν πατρίδα... Δὲν θὰ ἐπέτρεπον ποτὲ διὰ τῆς προδοσίας καὶ ἀπροόπτου προσβολῆς νὰ εἰσβάλωσι κατὰ τῶν Αἰγυπτιακῶν στρατευμάτων εἶμαι ἐραστῆς τοῦ τακτικοῦ πολέμου, οὐχὶ τοῦ ἀτάκτου... Τοῦτο ἀπέδειξαν καθαρῶς ὅταν ὠδήγησα τὸν στρατὸν κατὰ τῶν Αἰγυπτίων.

— Ὁμολογεῖς, Ραδαμές, ὅτι ὑπῆρξας ἀσύνετος. Πρέπει νὰ γνωρίζῃς πόσον ἰσχύει ἡ ἀσυνεία τοῦ ἀρχηγοῦ ἐν ὥρᾳ πολέμου· εἶναι ἀμάρτημα τὸ ὁποῖον καλύπτει πᾶσαν ἄλλην ἀρετὴν αὐτοῦ, καθότι ὁ ἐχθρὸς, ὅστις τοιαύτας περιμένει περιστάσεις, τὰς μεταχει-

ρίζεται πρὸς ὄφελός του. Πῶς ἠδύνασο νὰ ἐμποδίσῃς τὸν βασιλεῖα Ἀμόν· Ἀσσάρ νὰ κινήσῃ τὰ στρατεύματά του κρυφίως καὶ ἐσπευσμένως προχωρῶν διὰ τῶν πεδίων τῆς Ναπάτης νὰ ἐπιπέσῃ κατὰ τῶν ἀδελφῶν σου ;... Ἀπάντησον !...

Ὁ Ραδαμές δὲν ἀπήντησεν, ὁ Ράμφιος περιέμεινεν ὀλίγον καὶ ἐπανέλαθε :

— Ἀπάντησον καὶ ὑπερασπίσθητι.

— Δὲν θὰ ἀπαντήσω ἄλλο ἐκτὸς τοῦ ὅτι οὐδέποτε ἐσκέφθην νὰ προδόσω τὴν πατρίδα καὶ τοὺς ἀδελφούς μου. Ἐὰν καὶ μετὰ τοῦτο μὲ κηρύξετε ἔνοχον καταδικάσατέ με, θέλω ὑποκύβει εἰς τὴν ἀπόφασίν σας.

— Δὲν θέλεις νὰ ὑπερασπίσῃς ;

— Δὲν θὰ ἐπαναλάβω ἄλλας λέξεις, ἡ ἀνθρώπινος δικαιοσύνη ἄς πράξῃ τὸ καθήκον της. Οἱ θεοὶ μόνον θὰ δυνηθῶσι νὰ κρίνωσιν ἂν δικαίως κατεδικάσθην.

Ἐνῶ ὁ Ραδαμές εὐρίσκετο ὑπὸ ἐξέτασιν, ἡ Ἀμνερὶς ἔστατο παρὰ τῇ θύρᾳ τῆς αἰθούσης τοῦ δικαστηρίου βεθυισμένη εἰς τρομερὰν ἀγωνίαν. Ἐπανελάμβανε τὸ εὐγενὲς αἶσθημα τῆς καρδίας της, ἰδέετο τοῖς θεοῖς ὅπως ἡ ἀπόφασις τῶν Τριάκοντα ἐκδοθῇ ὑπὲρ τοῦ νέου ὃν αὐτὴ ἡ ἰδία εἶχε ρίψει εἰς τὰς χεῖράς των, κατηράτο τὴν ἀσύνετον ζηλοτυπίαν της, ἥτις διὰ τοῦ θανάτου τοῦ Ραδαμές θὰ ἐβύθιζε τὴν καρδίαν της εἰς αἰώνιον πένθος.

— Θεοὶ, ἐψιθύριζε καθ' ἑαυτὴν ἡ τάλαινα Ἀμνερὶς, λάβετε ὀκτον δι' ἐμὲ ! Εἶναι ἀθῶος, σώσατέ τον... Ἐστὲ πρὸς αὐτὸν εὐνοϊκοὶ· τρομερὰ, ἀπελπισ εἶναι ἡ θλίψις ἥτις μὲ καταλαμβάνει ἐπὶ τῇ ἰδέᾳ τοῦ θανάτου του.

Βαθυτάτῃ σιγῇ ἐπεκράτησεν ἐν τῷ δικαστηρίῳ μετὰ τὰς τελευταίας λέξεις τοῦ Ραδαμές. Οἱ δικασταὶ συνεσκέπτοντο ἵνα ἐκδώσωσι τὴν ἀπόφασιν τὴν μέλλουσαν νὰ ἀθώωσῃ ἢ καταδικάσῃ τὸν ὑπόδικον. Ὁ Ραδαμές ἀτάραχος περιέμενε τὴν ἀπόφασιν, ὃχι ὅμως καὶ ἡ Ἀμνερὶς ἥτις, ἐννοήσασα ὅτι ἦτο ἡ κρίσιμος στιγμὴ διὰ τὸν ὑπόδικον, δὲν ἠδύνατο νὰ κρατηθῇ καί, ἀνοίξασα τὴν θύραν, ἀδιαφοροῦσα διὰ τοὺς φύλακας εἰσῆρχετο εἰς τὴν αἴθυσαν καὶ ἐπορεύετο νὰ προσπέσῃ εἰς τοὺς πόδας τοῦ Ράμφιος.

Καρδία ἐρῶσα οὐδέποτε ἀπεκατέστησε νεάνιδα εὐγλωττοτέραν ὅπως σώσῃ ἐραστὴν, θυγάτηρ τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς ἱερατικῆς φυλῆς, ἠθικῶς παντοδυνάμου εἰς τὴν ἀρχαίαν Αἴγυπτον εἶχε πρὸς στιγμὴν ἀποφασίσει νὰ ἱκετεύσῃ ἐρεῖδομένη ἐπὶ τοῦ βαθυτάτου σεβασμοῦ ὃν πρὸς αὐτὴν ἔτρεφον. Αἱ παρακλήσεις της περιστρέφοντο ὅπως συγκινήσῃ τὰς καρδίας. Κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν οὐδεὶς θὰ ἐτόλμα ἢ θὰ ἐσκέπτετο ν' ἀντεῖπῃ εἰς τοὺς ἱερεῖς· εἶδομεν ὅτι ἡ φυλὴ αὕτη ἦτο τὸ πᾶν ἐν Αἰγύπτῳ, ὅτι δὲν ὑπῆρχε πράξις τοῦ βίου, πρὸς ἣν νὰ μὴ εἰσεχωρεῖ ἡ θρησκεία. Ἀρκεῖ ἐνταῦθα νὰ προσθέσωμεν ὅτι ἐὰν εἰς ἡμᾶς φαίνονται πολλὰ τὰ ἐπὶ τὰ θανάσιμα ἀμαρτήματα, οἱ Αἰγύπτιοι εἶχον ὅχι ὀλιγώτερον τῶν τεσσαράκοντα δύο ! Ἡ Ἀμνερὶς κατῴρθωσε σχεδὸν νὰ μαλλάζῃ τὴν καρδίαν τῶν ἱερέων καὶ αὐτοῦ τοῦ Ράμφιος, ὅταν εἰς ἐξ αὐτῶν εἰσῆλθε δρομαίως

εἰς τὴν αἴθυσαν καὶ κλίνας τὴν κεφαλὴν εἶπε :

— Εἶμαι ἄγγελος, ὦ Ράμφιος, μεγάλου πένθους διὰ τὴν Αἴγυπτον· ὁ θεὸς Ἀπις ἀπέθανεν !

Ὁ Ράμφιος καὶ οἱ λοιποὶ ἱερεῖς ἠγέρθησαν ἐντρομοὶ καὶ :

— Ἀπέθανεν ὁ Ἀπις ! ἐκ συμφώνου ἀνέκραξαν, μεγάλη ἡ δυστυχία διὰ τὴν πατρίδα μας !

— Τοῦτο εἶναι, εἶπεν ὁ Ράμφιος, ἴδιον γινώρισμα, ὅτι οἱ θεοὶ διὰ τοῦ θανάτου τοῦ Ἀπιος ἐκ τοῦ θρόνου τῆς αἰωνιότητος, θέλουσι νὰ δεῖξωσιν ὅτι αὐστηρὰ ὀφείλει νὰ ἦναι ἡ κρίσις μας ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως, δι' ἣν συνήχθημεν. Ἀμνερὶς, ἐπιστρέψατε παρὰ τῷ πατρὶ σας, ἀφήσατε ἐλευθέραν τὴν δικαιοσύνην, Ἀμνερὶς, ὑπακούσατε... τὸ ἐπιβάλλω !

Ἡ Φαραωνὶς ἠγέρθη εἰς τὴν διαταγὴν τοῦ Ράμφιος· τεθορυβηθεῖσα καὶ αὕτη ὡς ἐκ τῆς ἀγγελίας τοῦ θανάτου τοῦ Ἀπιος, δὲν ἐτόλμησε νὰ προφέρῃ πλέον λέξιν, ἐστρεψε μόνον τὸ βλέμμα πρὸς τὸν Ραδαμές, εἰς ὃν ἦτο ἐξωγραφισμένη ἡ θλίψις καὶ ἐξῆλθε τοῦ μέρους ἐκεῖνου μὲ βῆμα, ὅπερ ἐδείκνυε τὴν ταραχὴν της. Μόλις ἀπεμακρύνθη ἡ θυγάτηρ τοῦ Φαραῶ, τὸ δικαστήριον ἐξέδοτο τὴν ἀπόφασιν του. Ὁ Ραδαμές κατεδικάζετο νὰ ταφῇ ζῶν εἰς τι ὑπόγειον τοῦ μεγάλου τῶν Θεῶν ναοῦ.

[Ἐπεταὶ τὸ τέλος].

I. Σ. Μ.

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΚΡΟΙΣΟΣ

Μυθιστορία ΚΑΡΟΛΟΥ ΜΕΡΟΥΒΕΛ

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΝ

Ὁ ἐκ χρυσοῦ λόφος.

[Τέλος]

» Μετὰ τὸν χρόνον τοῦτον ὅπως δὴποτε θὰ σὰς κτυπήσω.

» Ἐὰν ἔχητε γυναῖκα ἐν τῷ πλοίῳ μακρυνάτέ τας, ὁ κοιμιστὴς τῆς παρούσης θὰ σὰς βοηθήσῃ.

Ἡμεῖς ἔχομεν μίαν καὶ εὐρίσκεται ἤδη ἐν ἀσφαλείᾳ.

» Ὑποσημειοῦμαι εὐσεβάστως.

» Ὁ πρόθυμος τῶν διαταγῶν σας δοῦλος.

Ἰωάννης λὰ Βιλλωδαί.

Οἱ δύο ναῦται παρετήρησαν ἀλλήλους, ἀφοῦ ἀνέγνωσαν τὴν παράδοξον ταύτην διακήρυξιν.

— Ὡς βλέπετε, κύριοι, εἶπεν ἀπαθῶς ὁ βαρόνος, εἶμεθα ὑποχρεωμένοι νὰ κτυπηθῶμεν. Ἐν τούτοις εἶμεθα εἰς καλλιτέραν ἐκείνων θέσιν, διότι εὐρισκόμεθα ἐν νομίμῳ ἀμύνῃ. Τί λέγετε ;

— Ἐ ! ὅτι θέλετε, κύριε βαρόνε, εἶπεν ὁ πλοίαρχος Καγιόλ· ποῖα εἶναι ἡ γνώμη σας ;

— Νὰ δεχθῶμεν τὸν ἀγῶνα. Ἄλλως τε οὐδὲν θὰ κερδίσωμεν ἀρνυόμενοι, διότι φαίνεται, ὅτι τὸ πλοῖον τῶν ἀνθρώπων τούτων εἶναι ταχύτερον τοῦ ἰδικῷ μας.